

Προς: Όπως ο πίνακας διανομής

Ταχ.Δ/νση: Πειραιώς 40
Ταχ. Κώδικας: 10182
Πληροφορίες: I. Κωστάκος
Τηλέφωνο: 5225520

ΘΕΜΑ: Ανακοίνωση δημοσίευσης του Π.Δ. 294/88 "Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας, επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα τεχνικού ασφάλειας για τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1 παρ.1 του Π. 1568/85 Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων".

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ 138/A/21-6-88 δημοσιεύθηκε και ισχύει το παραπάνω Π.Δ.

Το διάταγμα αυτό εκδόθηκε στα πλαίσια του θεσμικού Νόμου 1568/85 και εξειδικεύει τα αντίστοιχα άρθρα του για το επίπεδο γνώσεων και την ειδικότητα του τεχνικού ασφάλειας (άρθρο 5 του Ν. 1568/85) καθώς και το χρόνο απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας και του γιατρού εργασίας (άρθρ. 12 του Ν. 1568/85), ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων και το είδος της δραστηριότητας της επιχειρήσης. Πέραν αυτών με το άρθρο 1 "έκταση εφαρμογής", το διάταγμα ρυθμίζει το θέμα που όπως είναι γνωστό είχε προκύψει απ' τη μεταβατική διάταξη του Ν. 1568/85, (άρθρο 14).

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό υπόχρεες για την εφαρμογή του Κεφ. Α του Ν. 1568/85 ήταν Επιχειρήσεις που κατά την 1-6-85 είχαν προσωπικό πάνω από 150 εργαζόμενους, χωρίς να εξειδικεύεται τι γίνεται με τις επιχειρήσεις που δεν είχαν κατά την παραπάνω ημερομηνία αυτό τον αριθμό εργαζομένων, αλλά έκτοτε τον απέκτησαν ή επίσης με τις επιχειρήσεις που δεν είχαν ιδρυθεί κατά την ημερομηνία που έθετε σαν βάση, για την ενεργοποίηση της υποχρέωσης, ο Νόμος.

B. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο 1

Με τη διατύπωση του άρθρου 1 του διατάγματος επεκτείνεται ρητά η υποχρέωση απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας σε επιχειρήσεις που θα απασχολήσουν μετά την 21-6-88 έστω και για μία φορά 150 ή περισσότερους εργαζόμενους με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 1568/85 δηλαδή ότι απασχολούν κατά ετήσιο μέσο όρο 50 ή περισσότερους εργαζόμενους.

Με το ίδιο άρθρο επεκτείνεται, επίσης, το δικαίωμα των εργαζομένων να συνιστούν Επιτροπή υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας, ή να ορίζουν εκλεγμένο αντιπρόσωπο για την υγιεινή και την ασφάλεια, (με την προϋπόθεση φυσικά του άρθρου 3 του Ν. 1568/85 δηλαδή ότι στην επιχειρήση δεν υπάρχουν αντιπρόσωποι ή συμβούλια εργαζομένων που προβλέπονται από Νόμο), σε επιχειρήσεις που θα απασχολήσουν μετά την 21-6-88 έστω και για μία φορά 150 ή περισσότερους εργαζόμενους και με δεύτερη προϋπόθεση ότι εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 1568/85 δηλαδή ότι απασχολούν 20 άτομα και πάνω.

Με τις παραπάνω ρυθμίσεις επιλύονται τα οποία προβλήματα είχαν τεθεί και πτάουν να ισχύουν οι διάφορες ερμηνείες που είχαν δοθεί από την υπηρεσία μας γραπτά ή προφορικά.

Έτσι λοιπόν σαν παράδειγμα μπορούμε να πούμε ότι αν μια επιχείρηση την 1-6-85 είχε 165 άτομα και σήμερα έχει κατά ετήσιο μέσο όρο 80, συνεχίζει να εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου. Ο υπολογισμός βέβαια για την απασχόληση του τεχνικού ασφάλειας και του γιατρού εργασίας θα γίνει με βάση τον σημερινό αριθμό των εργαζομένων. Η ίδια επιχείρηση εκφεύγει απ' την υποχρέωση παροχής των υπηρεσιών τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας αν το προσωπικό της μειωθεί κάτω των 50 ατόμων κατά ετήσιο μέσο όρο.

Ευνόητο είναι ότι για επιχειρήσεις που την 1/6/85 δεν είχαν το ελάχιστο απαιτούμενο προσωπικό των 150 ατόμων ή ιδρυθηκαν αργότερα και μετά την 21-6-88 απέκτησαν σε κάποια στιγμή 150 άτομα εμπίπτουν πλέον στις διατάξεις του Νόμου για απασχόληση τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας έστω και αν μεταγενέστερα μειωθεί το προσωπικό μέχρι τα 50 άτομα κατά ετήσιο μέσο όρο όχι όμως και κάτω απ' τον αριθμό αυτό.

Άρθρο 2

Με το άρθρο αυτό κατατάσσονται όλοι οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας σε τρείς (3) κατηγορίες, για να δοθεί η δυνατότητα να συσχετισθεί το επίπεδο γνώσεων του τεχνικού ασφάλειας και ο χρόνος απασχόλησης με το είδος της δραστηριότητας της επιχείρησης, επιταγή που απορρέει απ' τα άρθρα 5 και 12 του Ν. 1568/85.

Στους πίνακες των κατηγοριών των κλάδων και δίπλα σε κάθε κλάδο σημειώνεται ο κωδικός αριθμός του, σύμφωνα με την "Στατιστική ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας" της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (έκδοση 1980), για να διευκολύνεται η ένταξη ενός κλάδου στην αντίστοιχη κατηγορία του.

Η κατηγορία Β δεν περιέχει αναλυτικά τους κλάδους που ανήκουν σ' αυτήν. Στην κατηγορία αυτή εντάσσεται κάθε κλάδος που δεν μπορεί να ενταχθεί σε καμμία απ' τις κατηγορίες Α και Γ.

Διευκρινίζεται ότι μια επιχείρηση δεν είναι υποχρεωτικό να ενταχθεί σε μία και μόνο κατηγορία. Ανάλογα με τις δραστηριότητες της επιχείρησης κάθε δραστηριότητα μπορεί να ενταχθεί και σε διαφορετική κατηγορία.

Άρθρο 3

Με το άρθρο 3 καθορίζεται ο ελάχιστος πραγματικός χρόνος απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας και του γιατρού εργασίας ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων και το είδος της επιχείρησης, την κατηγορία δηλ. του κλάδου που εντάσσεται η επιχείρηση σύμφωνα με το άρθρο 2.

Ο ελάχιστος χρόνος απασχόλησης υπολογίζεται σε ετήσια βάση με τους συντελεστές που αντιπροσωπεύουν τις ετήσιες ώρες απασχόλησης του γιατρού και του τεχνικού ανά εργαζόμενο.

Ια παράδειγμα εάν σε μία επιχείρηση που ανήκει ως κατηγορία Α απασχολούνται 1500 άτομα, ο χρόνος απασχόλησης του τεχνικού για τα 500 πρώτα άτομα θα υπολογισθεί με συντελεστή 3,5, για τα επόμενα 500 με συντελεστή 3,0, και για τα υπόλοιπα με συντελεστή 2,5, ο δε χρόνος απασχόλησης του γιατρού και για τα 1500 άτομα θα υπολογισθεί με συντελεστή 0,8. Μια άλλη δέσμευση για τον ελάχιστο χρόνο απασχόλησης του τεχνικού και του γιατρού είναι ότι εάν απ' τον υπολογισμό προκύψει χρόνος μικρότερος των 75 ωρών τότε ο ελάχιστος ετήσιος χρόνος ορίζεται στις 75 ώρες.

Σε καμμία δηλαδή περίπτωση ο ετήσιος χρόνος απασχόλησης του τεχνικού και του γιατρού δεν πρέπει να είναι μικρότερος των 75 ωρών. Επιπρόσθετα στο ίδιο άρθρο ορίζεται ότι για την κατανομή κατά μήνα του χρόνου απασχόλησης του τεχνικού και του γιατρού πρέπει να υπάρχει σύμφωνος γνώμη της Ε.Υ.Α.Ε.

Άρθρο 4

Στο άρθρο 4 καθορίζεται το απαιτούμενο επίπεδο γνώσεων του τεχνικού ασφάλειας το οποίο συναρτάται με το είδος της επιχείρησης, συνδυάζεται δηλαδή με τις κατηγορίες του άρθρου 2, και με τον αριθμό των εργαζομένων.

Άρθρο 5

Στο άρθρο αυτό καθορίζονται ποιες είναι οι επιτρεπόμενες ειδικότητες των τεχνικών ασφάλειας κατά κλάδους οικονομικής δραστηριότητας. Όπου στις επιτρεπόμενες ειδικότητες αναφέρεται π.χ. Μηχανολόγος ή Ηλεκτρολόγος ή χημικός μηχανικός κ.λ.π. μπορεί να απασχολείται ως τεχνικός ασφάλειας και κάτοχος πτυχίου ή διπλώματος εκπαιδευτικού ίδρυματος του εσωτερικού ή του εξωτερικού εφ' όσον το πτυχίο ή δίπλωμα αυτό αναγνωρίζεται ως ισότιμο του διπλώματος αντιστοίχου ειδικότητας.

Υπενθυμίζουμε ακόμη ότι σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 5 του Ν. 1568/85 οι κάτοχοι τίτλων ή πιστοποιητικών τεχνικών ασφάλειας εκπαιδευτικών ίδρυμάτων του εξωτερικού μπορούν να εργάζονται ως τεχνικοί ασφάλειας σε όλες ανεξαιρέτως τις επιχειρήσεις εφ' όσον το πτυχίο τους αντιστοιχεί τουλάχιστον στο επίπεδο σπουδών που αναφέρεται στο άρθρο 4 του διατάγματος.

Γ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Το παρόν διάταγμα έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 1568/85. Άρα οι παραβάτες αντιμετωπίζουν τις προβλεπόμενες Διοικητικές και Ποινικές κυρώσεις των άρθρων 33, 34 όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παρ.9 του Ν. 1767/88, και 35 του Ν. 1568/85.

Η εκ νέου αναγραφή των παραπάνω κυρώσεων στο διάταγμα αυτό, κρίθηκε και με την αριθ. 456/1987 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας ως μη σκόπιμη δεδομένου ότι οι προαναφερθείσες διατάξεις ρητά αναφέρουν ότι οι κυρώσεις επιβάλλονται σε περιπτώσεις παραβάσεων του Ν. 1568/85 ή των διοικητικών και κανονιστικών πράξεων που θα εκδοθούν σε εφαρμογή του.

Δ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

Κάθε Επιθεώρηση Εργασίας θα πρέπει με κάθε μέσο και τρόπο να ενημερώνει συνεχώς τους εργαζόμενους και εργοδότες για τις ρυθμίσεις που γίνονται με το διάταγμα και τα δικαιώματα και υποχρεώσεις τους αντιστοίχως, που απορρέουν απ' αυτό.

Επίσης οι Επιθεωρήσεις Εργασίας πρέπει να παρακολουθούν την εφαρμογή του διατάγματος για να μπορούν να δίνουν ανά πάσα στιγμή στοιχεία για την πορεία εφαρμογής του. Για το λόγο αυτό οι κατάλογοι που υπάρχουν στις επιθεωρήσεις με τις επιχειρήσεις που είχαν υποχρέωση εφαρμογής του Κεφ.Α του Ν. 1568/85 πρέπει να συμπληρωθούν με τις καινούργιες υπόχρεες επιχειρήσεις.

Λόγω της ιδιαίτερης φύσης του θέματος αναγνωρίζεται ότι κατά την πρώτη εφαρμογή του θα προκύψουν ερωτηματικά και αμφισβητήσεις για την ακριβή έννοια ή ερμηνεία διατάξεων όρων κ.λ.π. Για το λόγο αυτό κρίνουμε σκόπιμο να τονίσουμε ότι, όταν επισημαίνετε σημεία που έχουν ανάγκη αποσαφήνισης ή που δημιουργούν προβλήματα στη πράξη θα πρέπει να μας τα θέτετε ανύψω για την κατά το δυνατό ομοιόμορφη αντιμετώπισή τους, με ταυτόχρονη επιδίωξή μας την ενημέρωση όλων των υπηρεσιών μας με συμπληρωματικές εγκυκλίους που θα ακολουθήσουν.

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι που ακολουθεί αναλύεται παράδειγμα υπολογισμού του χρόνου απασχόλησης του ΤΑ και ΓΕ, και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ αναγράφονται τα Νομοθετήματα με τα οποία ρυθμίζεται μέχρι τώρα η υποχρέωση απασχόλησης Τ.Α - Γ.Ε στις επιχειρήσεις καθώς επίσης και το δικαίωμα των εργαζομένων να έχουν Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

4
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΑ και ΓΕ

Σε μία Υφαντική βιομηχανία απασχολούνται 10.000 άτομα. Εξ αυτών στα βαφεία της επιχείρησης απασχολούνται 2.500 άτομα και στις διοικητικές και οικονομικές υπηρεσίες 2.000 άτομα.

Ο ελάχιστος χρόνος απασχόλησης (X.A) του Τ.Α και του Γ.Ε υπολογίζεται ως εξής:

α) Βαφεία (Ανήκουν στην κατηγορία Α)

$$X.A.T.A1 = 3,5 \times 500 + 3,0 \times 500 + 2,5 \times 1500 = 7.000 \text{ ώρες}$$

$$X.A.G.E1 = 0,8 \times 2500 = 2.000 \text{ ώρες.}$$

β) Διοικητικές και οικονομικές υπηρεσίες (Ανήκουν στην κατηγορία Γ)

$$X.A.T.A3 = 2000 \times 0,4 = 800 \text{ ώρες}$$

$$X.A.G.E3 = 2000 \times 0,4 = 800 \text{ ώρες}$$

γ) Υπόλοιπη Επιχείρηση (Ανήκει στη κατηγορία Β)

$$X.A.T.A2 = 1000 \times 2,5 + 4000 \times 1,5 + 500 \times 1,0 = 9000 \text{ ώρες}$$

$$X.A.G.E2 = 5500 \times 0,6 = 3300 \text{ ώρες}$$

Συνολικός ετήσιος χρόνος απασχόλησης Τ.Α :

$$X.A.T.A = XATA1 + XATA2 + XATA3 = 16.800 \text{ ώρες}$$

Συνολικός ετήσιος χρόνος απασχόλησης Γ.Ε :

$$X.A.G.E = XAGE1 + XAGE2 + XAGE3 = 6100 \text{ ώρες}$$

Εάν δεχθούμε ότι ο τεχνικός ασφάλειας θα απασχολείται 40 ώρες την εβδομάδα τότε ο ετήσιος χρόνος απασχόλησης που είναι

$$47 \text{ εβδομ.} \times 40 \text{ ώρες} = 1880 \text{ ώρες}$$

Για την παραπάνω επιχείρηση απαιτούνται :

$$(16.800 : 1880 = 8,9)$$

8 Τ.Α. πλήρους απασχόλησης που θα καλύπτουν τις

$$8 \times 1880 = 15.040 \text{ ώρες και } 1 \text{ Τ.Α.}$$

μερικής απασχόλησης που θα καλύπτει τις υπόλοιπες ώρες ήτοι τις

$$16.800 - 15.040 = 1760 \text{ ώρες.}$$

Απ' τους 8 Τ.Α ένας πρέπει να έχει τα προσόντα των εδαφίων α ή β ή γ παρ.1 του άρθ. 5 του Ν. 1568/85 και ένας ακόμη τα προσόντα των εδαφίων α ή β ή γ της παρ.1 του άρθρου 5 του ιδίου Νόμου.

Οι υπόλοιποι (6+1) Τ.Α. μπορούν να έχουν τα προσόντα των εδαφίων α ή β ή γ ή δ της παρ.1 του αρθρ. 5 του Ν. 1568/85.

Οι ειδικότητες των παραπάνω τεχνικών ασφάλειας θα επιλεγούν απ' τις προβλεπόμενες ειδικότητες του εδαφίου 8 του άρθρου 5 του παρόντος Π.Δ. 294/88.

Εάν επίσης δεχθούμε ότι ο Γιατρός εργασίας θα απασχολείται 40 ώρες την εβδομάδα τότε ο ετήσιος χρόνος απασχόλησής του θα είναι 47 εβδομ. $\times 40 \text{ ώρες} = 1880 \text{ ώρες.}$

Για την παραπάνω επιχείρηση απαιτούνται :

$$(6100 : 1880 = 3,25)$$

3 Γ.Ε πλήρους απασχόλησης που θα καλύπτουν τις $3 \times 1880 = 5640 \text{ ώρες}$ και ένας ακόμη μερικής απασχόλησης που θα καλύπτει τις υπόλοιπες ώρες ήτοι τις $6100 - 5640 = 460 \text{ ώρες.}$

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Νομοθετήματα με τα οποία ρυθμίζεται η υποχρέωση απασχόλησης Τεχνικού ασφάλειας και Γιατρού Εργασίας στις επιχειρήσεις καθώς επίσης και το δικαίωμα των εργαζομένων να συστήνουν Επιπροπή υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας.

- α) Ν. 1568/85 "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων".
- β) Π.Δ. 289/86 "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων σε χώρους εργασίας που εποπτεύονται από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας".
- γ) Π.Δ. 94/87 "Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται στο μεταλλικό μόλυβδο και τις ενώσεις ιόντων του κατά την εργασία".
- δ) Π.Δ. 315/87 "Σύσταση επιπροπής υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας (Σ Υ Α Ε) σε εργοτάξια οικοδομών και εν γένει τεχνικών έργων".
- ε) Π.Δ. 70α/88 "Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία".
- σ) Ν. 1767/88 "Συμβούλια εργαζομένων και άλλες εργατικές διατάξεις – κύρωση της 135 Δ.Σ.Ε."
- ζ) Π.Δ. 294/88 "Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας, επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα τεχνικού ασφάλειας για τις επιχειρήσεις εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1 παρ.1 του Ν. 1568/85".

Σύμφωνα με τα παραπάνω Νομοθετήματα :

- 1) Υποχρέωση παροχής υπηρεσιών τεχνικού ασφάλειας έχουν οι επιχειρήσεις που απασχολούν κατά ετήσιο μέσο όρο πάνω από 50 εργαζόμενους και απασχολούσαν την 1-6-85 ή θα απασχολήσουν έστω και για μία φορά μετά την 21-6-88 150 ή περισσότερους εργαζόμενους.
[άρθρο 4 Ν. 1568/85 και άρθρο 1 Π.Δ. 294/88]
- 2) Υποχρέωση παροχής υπηρεσιών γιατρού εργασίας έχουν οι επιχειρήσεις που έχουν την υποχρέωση παροχής υπηρεσιών τεχνικού ασφάλειας και επί πλέυν :
 - α) Οι επιχειρήσεις του άρθρου 1 του Π.Δ. 94/87 σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 του ίδιου διατάγματος ανεξαρτήτως αριθμού εργαζομένων.
 - β) Οι επιχειρήσεις του άρθρου 1 του Π.Δ. 70α/88, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 του ίδιου διατάγματος, ανεξαρτήτως αριθμού εργαζομένων.
- 3) Επιπροπές υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας συστήνονται :
 - α) Στις επιχειρήσεις που εκλέγονται και συγκροτούνται Συμβούλια των εργαζομένων προβλεπόμενα από Νόμο (π.χ. Ν. 1767/88).
 - β) Στις επιχειρήσεις που δεν έχουν συγκροτηθεί Συμβούλια εργαζομένων προβλεπόμενα από Νόμο, απασχολούν 20 τουλάχιστον εργαζόμενους και απασχολούσαν την 1-6-85 ή απασχολήσουν μετά την 21-6-88 έστω και για μία φορά 150 ή περισσότερους εργαζόμενους.
 - γ) Στα εργοτάξια οικοδομών και τεχνικών έργων στα οποία απασχολούνται πάνω από 100 άτομα.